

Rijke dijken van de Delta

insecten op binnendijken in Zeeland, Zuid-Holland en West-Brabant

Grauwe Kiekendief
Kenniscentrum Akkervogels

Linde Slikboer

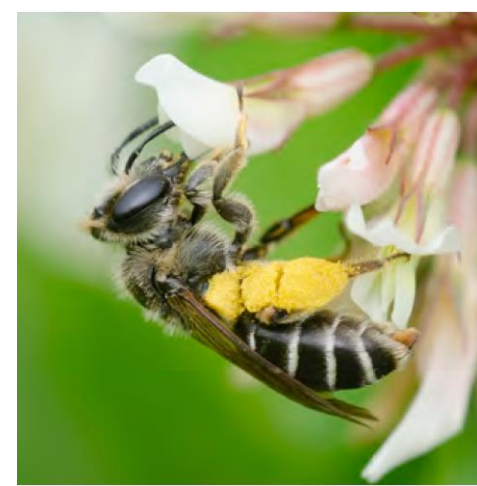
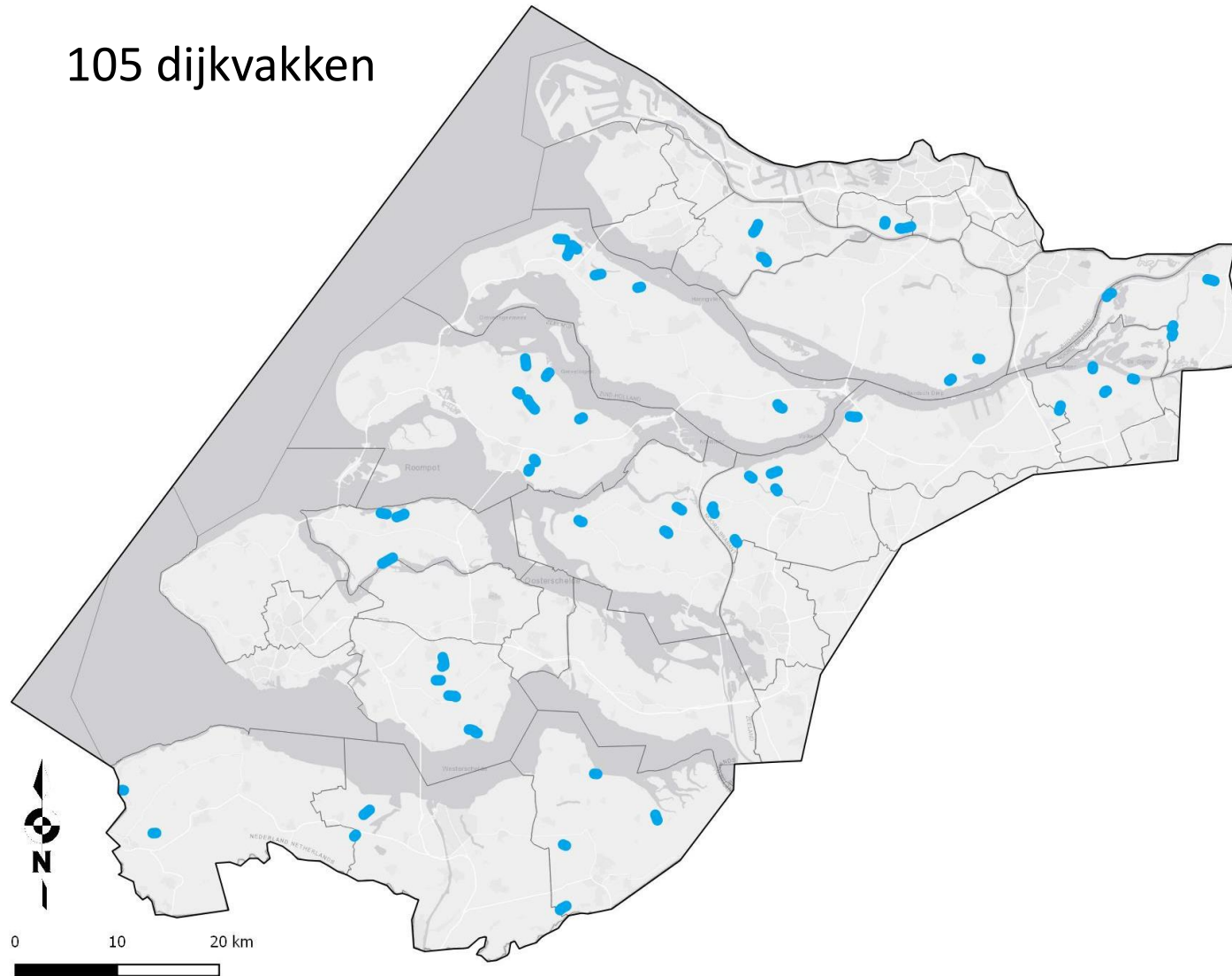
EIS Kenniscentrum Insecten

& Niels Godijn

Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels

Sinds 2020 onderzoek

105 dijkvakken

Dijken bijzonder voor insecten

Kenmerkende insectengemeenschap, waaronder zeldzaamheden

bruinbandspanner

greppelsprinkhaan

grashommel

doornkaakzandbij

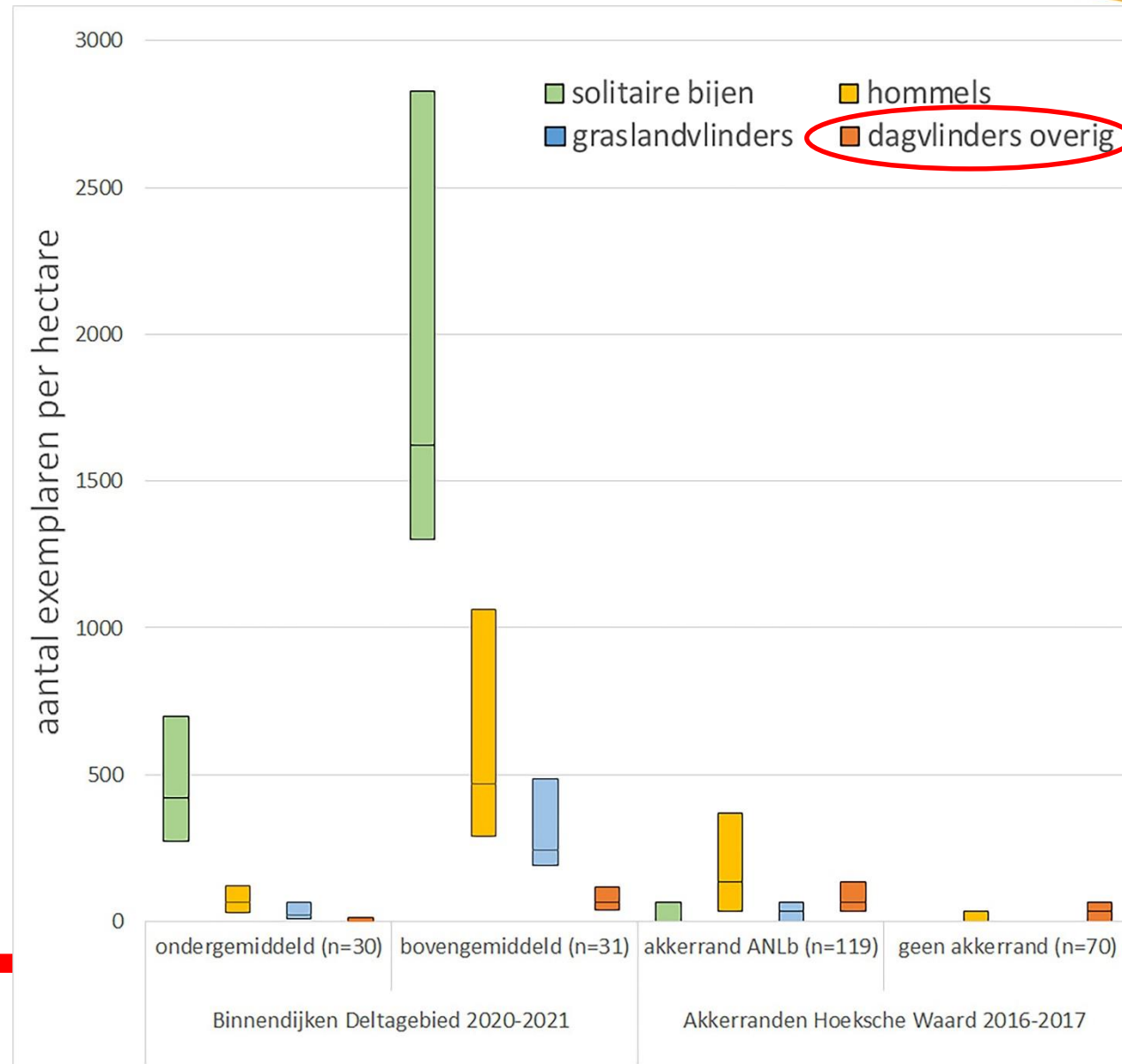
wesp spin

gouden schallebijter

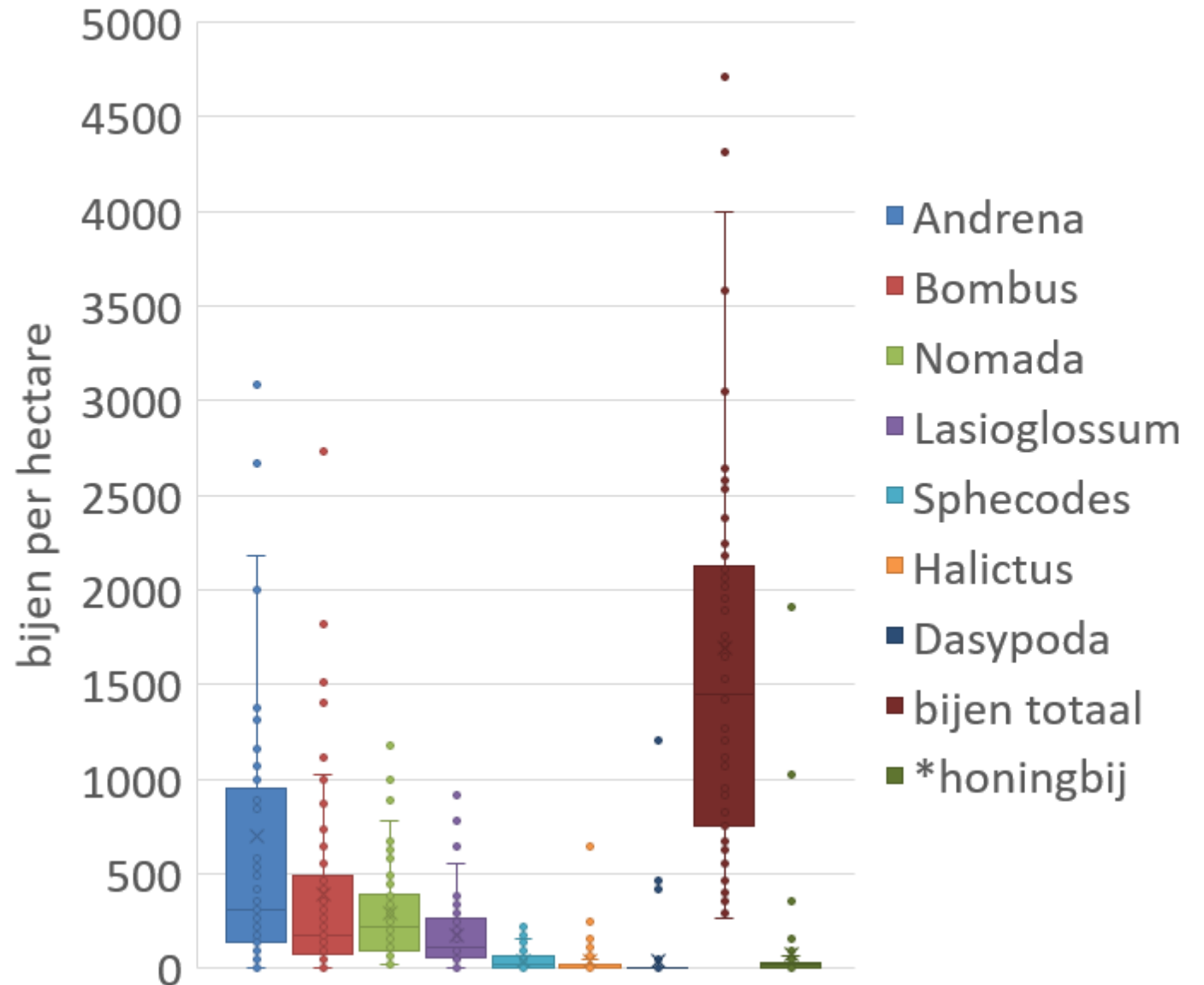
Dijken bijzonder voor insecten

Grote aantallen, veel groter dan omliggend gebied (plaatstrouwe soorten)

Dijken bijzonder voor insecten

Met name bijen erg talrijk

Dijken bijzonder voor insecten

Relatief veel (broed)parasieten

- Koekoeksbij
en -hommels

Maar ook...

- Oliekevers
- Wolzwevers, blaaskopvliegen, mierwespen, goudwespen

-> Belangrijke nestelfunctie

gewone oliekever

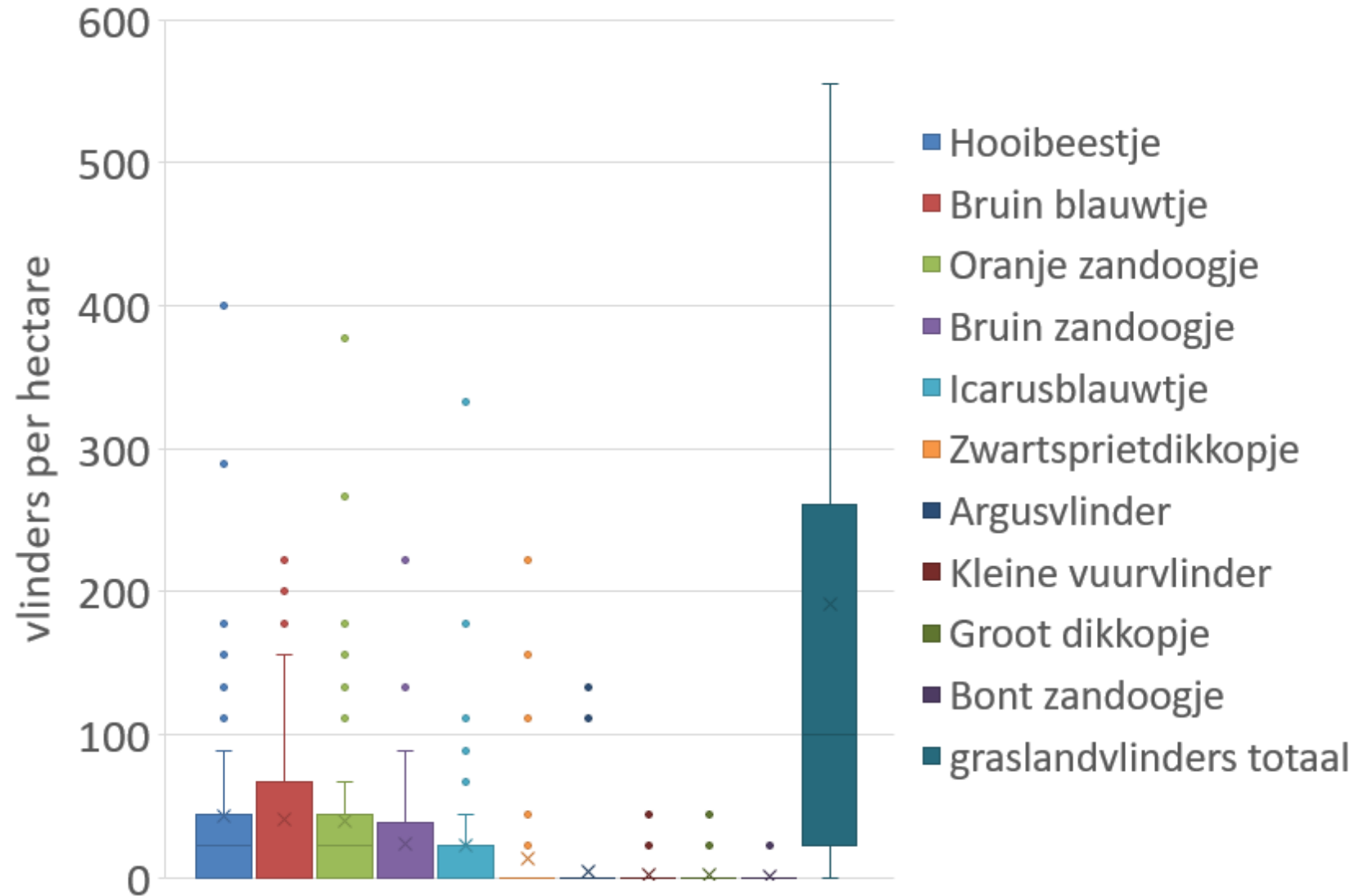
gewone wolzwever

Dijken bijzonder voor insecten

Graslandvlinders ook talrijk

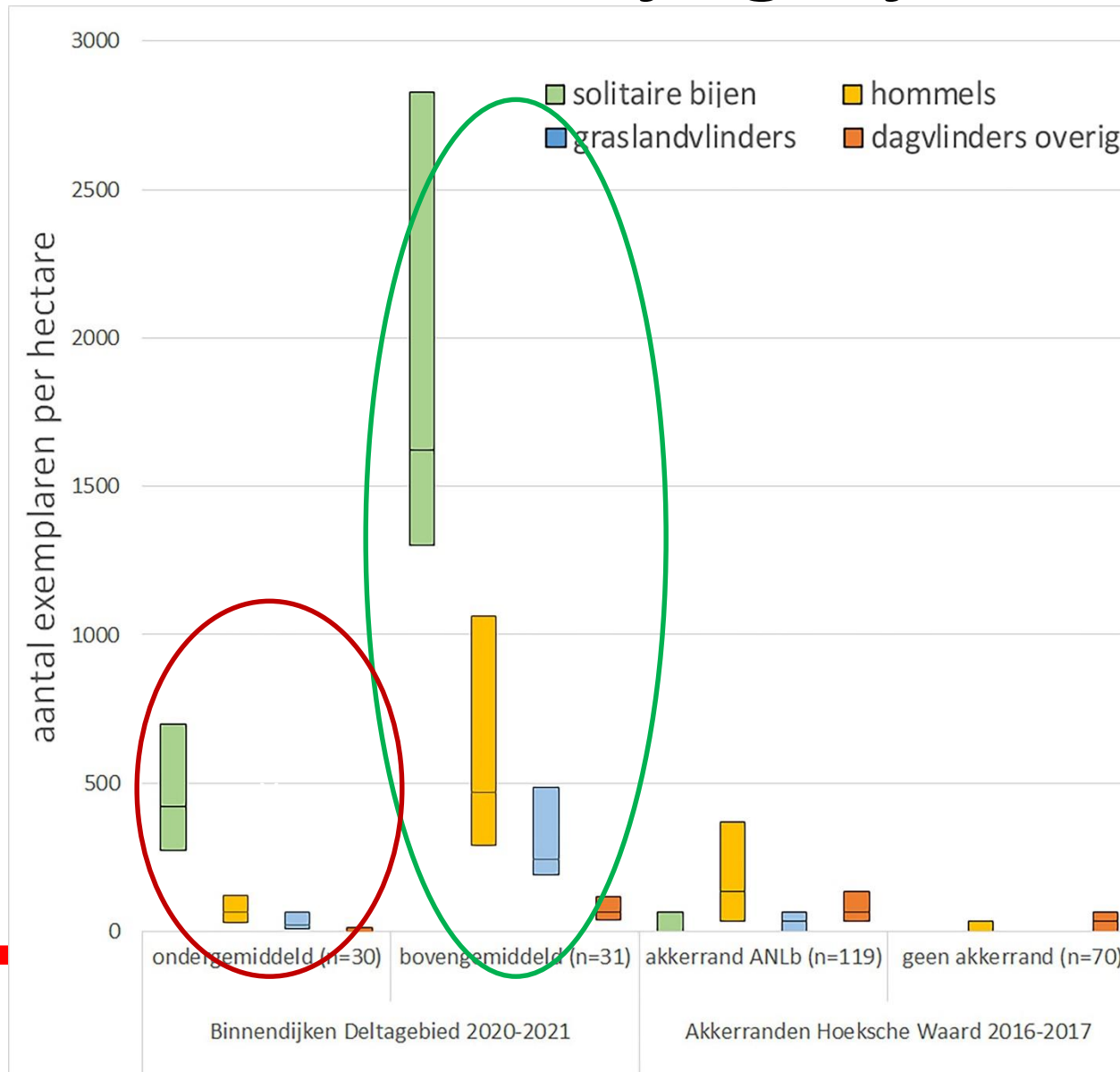

bruin blauwtje

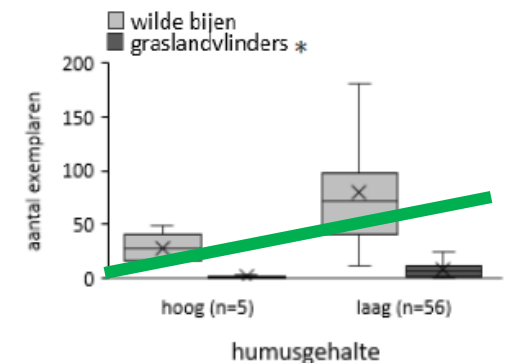
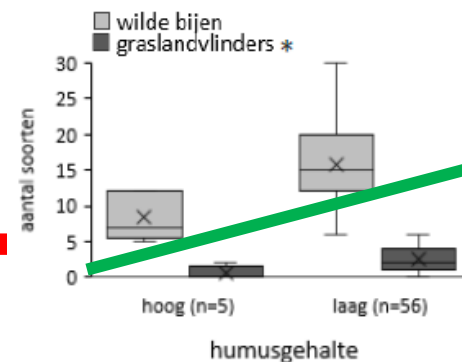
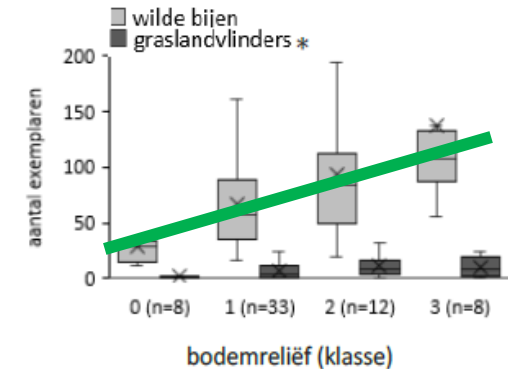
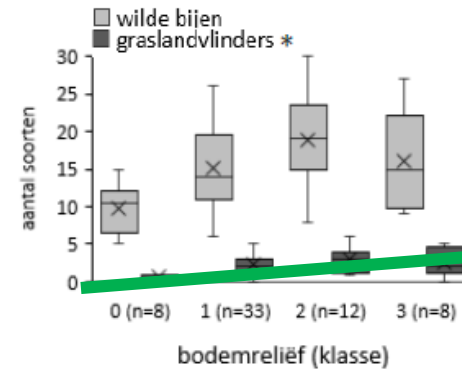
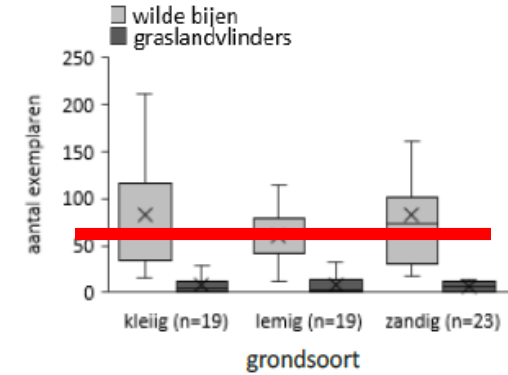
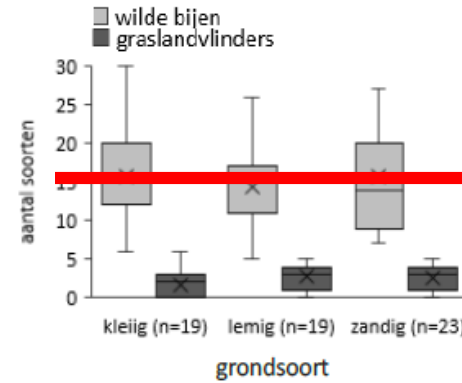

Maar niet elke dijk gelijk

Maar niet elke dijk gelijk

Welke factoren zijn relevant?

Eigenschappen van dijken

Minder/niet van belang:

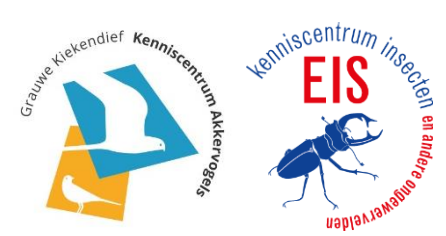
- Grondsoort (klei, leem, zand)
- Expositie (west, zuid, oost)
- Hellingshoek (steiler, flauwer talud)
- Laanbeplanting (dichte bomenrij, deels, afwezig)
- **Best verrassend!**

Eigenschappen van dijken

Wel van belang:

- Structuur & variatie
- +/- Nabijheid natuurterrein (bijen)

... de praktijk:

Lage kwaliteit: Klepelen

Bloemendaalse Zeedijk,
Zevenbergschen Hoek

Lage kwaliteit: Onkruidbestrijding en/of bemesting

Doodedijk, Drimmelen

Lage kwaliteit: Te veel van het goede (dichtgegroeid)

Kleinedijk, Dinteloord

Lage kwaliteit: Homogenisering door maaien

Vlietdijk, Dinteloord

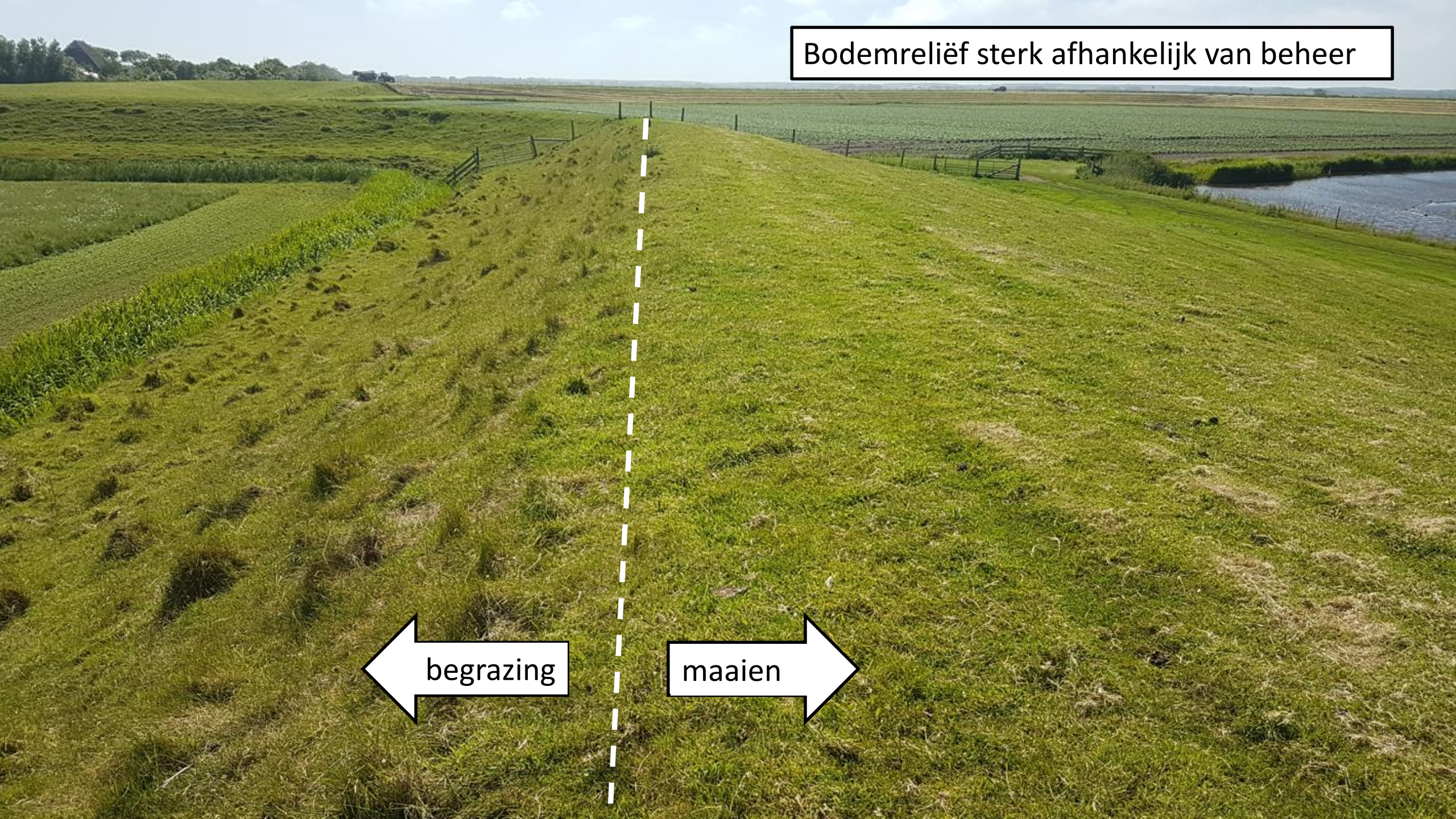

Hogere kwaliteit:
bodemreliëf

Bodemreliëf sterk afhankelijk van beheer

←
begrazing

maaien
→

Hoge kwaliteit: open plekken

• Annadijk, Dinteloord

Hoge kwaliteit: vegetatiestructuur

Hoge kwaliteit: kruidenrijkdom

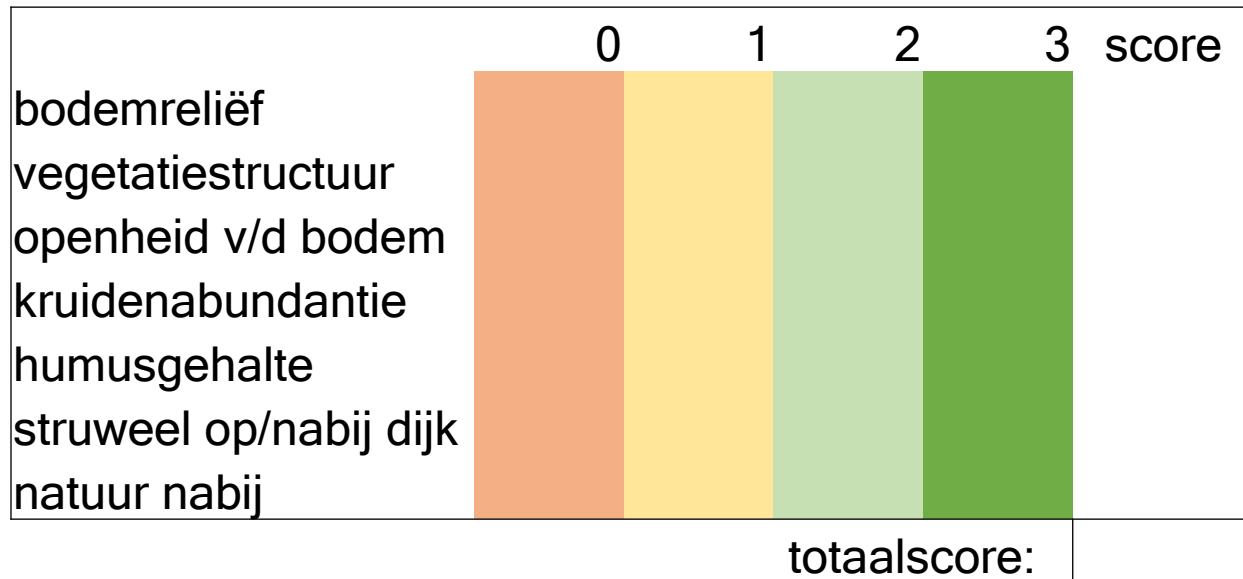
Hoge kwaliteit: struweel

Hoge kwaliteit: natuur in de buurt

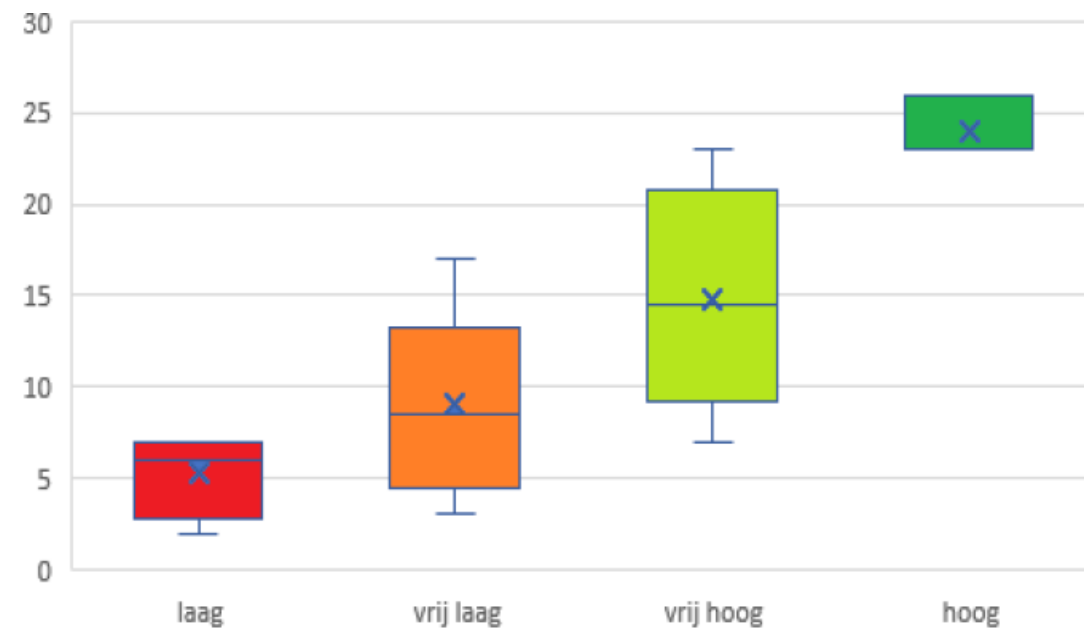
Ecologische beoordeling

ecologische kwaliteit

score	kwaliteit
0 tot 2,5	laag
2,5 tot 5	vrij laag
5 tot 7,5	vrij hoog
7,5 tot 10	hoog

insectenrijkdom

Conclusies

- Vegetatiebeheer (“bloemdijken”) = meestal ongunstig voor fauna
- **Structuur** is het toverwoord
  - Begrazing leidt tot meer structuur, maaien homogeniseert (en verstoort)
- Ecologische beoordelingen
- Weinig belangen, grote natuurwaarde > **Basiskwaliteit dijken**

Hoe nu verder?

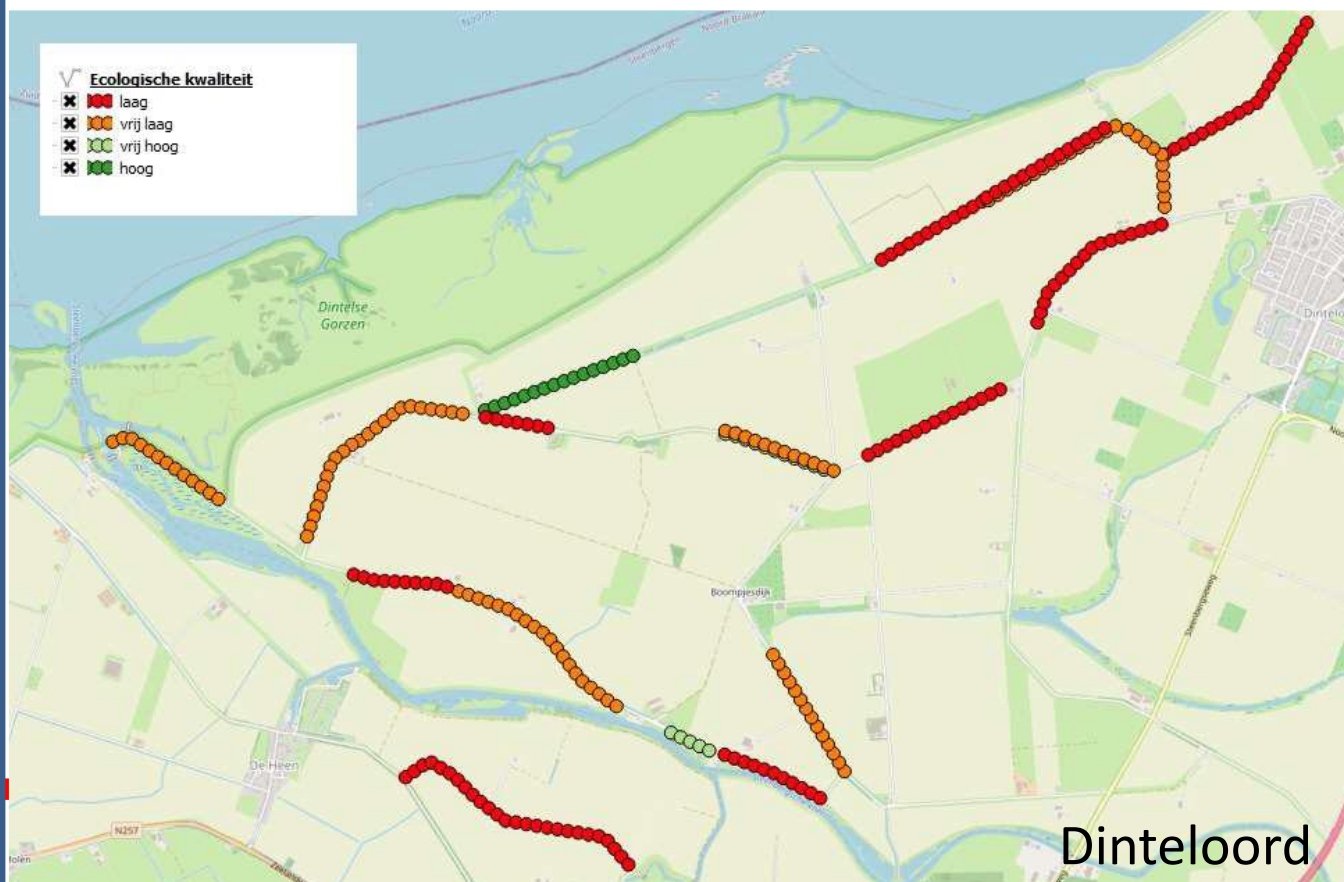
Dijkenproject 2021-2027

- Onderzoek & promotie
- Herstel

In Noord-Brabant

- Dijken beoordelen
- Clusters West-Brabant (Steenbergen & Drimmelen) i.s.m. Bijenlandschap
- Individuele dijken & clusters welkom!

Provincie Noord-Brabant

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

dioraphte

ZABAWAS

waterschap
Hollandse
Delta

Waterschap

Brabantse Delta

Provincie

Zeeland